

Електронний журнал «Ефективна економіка» включено до переліку наукових фахових видань України з питань економіки (Категорія «Б», Наказ Міністерства освіти і науки України № 975 від 11.07.2019). Спеціальності – 051, 071, 072, 073, 075, 076, 292. Ефективна економіка. 2025. № 8.

DOI: <http://doi.org/10.32702/2307-2105.2025.8.3>

УДК 336

*Л. О. Птащенко,
д. е. н., професор, Національний університет
«Полтавська політехніка імені Юрія Кондратюка»
ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0002-4228-0421>*

ОСОБЛИВОСТІ ФІНАНСОВОГО МЕНЕДЖМЕНТУ ПУБЛІЧНИХ АКЦІОНЕРНИХ ТОВАРИСТВ

*L. Ptashchenko,
Doctor of Economic Sciences, Professor,
National University «Yuri Kondratyuk Poltava Polytechnic»*

PECULIARITIES OF FINANCIAL MANAGEMENT OF PUBLIC JOINT STOCK COMPANIES

Узагальнено переваги, які обумовили провідну роль публічних акціонерних товариств в економіці. Візуалізовано джерела формування та напрями використання капіталу акціонерних товариств. Розглянуто управлінські можливості для фінансових менеджерів публічних акціонерних товариств, котрі недоступні підприємствам інших організаційно-правових форм. Це, зокрема, залучення додаткових інвестиційних ресурсів шляхом емісії акцій та облігацій, санація (реструктуризація) балансу та можливість покриття балансових збитків шляхом трансформації

кредиторської заборгованості у власний капітал, застосування різних форм реорганізації публічних акціонерних товариств з метою отримання ефекту синергізму, уникнення аквізиції тощо. Досліджено можливості покриття балансових збитків шляхом санації балансу, що дозволяє отримати дизажіо. Розглянуто інструмент трансформації кредиторської заборгованості у власний капітал. Запропоновано алгоритм визначення вартості підприємства для встановлення пропорцій обміну корпоративних прав у процесі реорганізації.

The author substantiates the importance of practical implementation of modern methods of financial management and the tools available to public joint-stock companies. Given that the main economic feature of the corporate form of business organization is the existence of a complete form of separation of ownership from management, legal and economic separation of the company from its founders and participants, the advantages that have led to the leading role of public joint stock companies in the economy are summarized. The author visualizes the sources of formation and directions of use of capital of joint-stock companies. The equity capital of joint-stock companies is formed from cash flows from business activities (net profit remaining after taxes and depreciation deductions) and from the sale of some assets. External sources of asset replenishment include funds raised through the issuance of bonds, loans from credit institutions, and an increase in share capital through additional issuance.

The article considers managerial opportunities for financial managers of public joint stock companies that are not available to enterprises of other organizational and legal forms. These include, in particular, attraction of additional investment resources through the issue of shares and bonds, rehabilitation (restructuring) of the balance sheet at the expense of rehabilitation profit as a possibility to cover balance sheet losses, and by transforming accounts payable into equity, application of various forms of reorganization of public joint stock companies in order to obtain synergy effects, avoiding acquisition, etc. When

issuing bonds, managers need to plan cash flows in such a way as to accumulate the appropriate amount at the time of bond redemption. If the terms of the issue provide for interest payments, cash payments should also be planned. The author investigates the possibilities of covering balance sheet losses through balance sheet rehabilitation. A component of the reorganization profit is the disagreement (equal to the difference between the nominal value of the corporate right and the price of its redemption by the issuer and the costs associated with the procedure of redemption of rights and reduction of the authorized capital). As an example of balance sheet rehabilitation, the author considers the instrument of transformation of accounts payable into equity. The author proposes an algorithm for determining the value of an enterprise to establish the proportions of exchange of corporate rights in the process of reorganization.

Ключові слова: *фінансовий менеджмент, публічні акціонерні товариства, фінансові інвестиції, санація, реорганізація, власність, капітал.*

Keywords: *financial management, public joint stock companies, financial investments, rehabilitation, reorganization, property, capital.*

Постановка проблеми у загальному вигляді та її зв'язок із важливими науковими чи практичними завданнями. Трансформаційні процеси та перехід до економіки ринкового типу призвели до виникнення корпоративних утворень, зокрема, бізнесу, котрий працює на засадах злиття капіталів, потребує глибокого вивчення питань, пов'язаних з фінансами корпорацій, формування ефективної моделі фінансового менеджменту, здатної забезпечити інтереси власників та контрагентів акціонерних товариств, зміцнювати конкурентні позиції та фінансову стійкість бізнесу. Адже, фінансові ресурси – це кровоносна система бізнесу, тому розвиток та вдосконалення методів управління корпоративними фінансами є актуальнішими питаннями. Сприйняття та практичне втілення сучасних методів фінансового менеджменту, інструментарію, котрий доступний саме

публічним акціонерним товариствам (далі – ПАТ), може не тільки зменшити негативні тенденції у діяльності корпорацій, а й вдосконалити систему економічних відносин, забезпечити відчутний соціальний ефект, що підвищить інвестиційну привабливість та конкурентоздатність українських корпорацій.

Аналіз останніх досліджень і публікацій, в яких започатковано розв'язання даної проблеми і на які спирається автор, виділення не вирішених раніше частин загальної проблеми, котрим присвячується означена стаття. Акціонерна форма власності привертає увагу українських та зарубіжних науковців з початку реформувань. Останнім часом дослідження конкретизувалися з огляду на поглиблення проблем акціонерних товариств в Україні. Так питання корпоративного управління та фінансових результатів діяльності акціонерних товариств висвітлюють Алі Аль Ходждж, Сафван Аль Салайме [1], Школьник І. О., Лібо Е. В. [2], Бершадський А. О., Юрчишена Л. В. [3], Шило Л. А., Топоркова О. А. [4], Бугров О., Бугрова О., Лук'янчук І. [5], Блакита Г., Ситник Г. [11, 12]. Окремі аспекти корпоративного управління досліджували Царук В. [6], Шкільняк М. [7], Юрій Е.О., Ковальчук Н.О. [8]. Проблеми вартісно-орієнтовного управління в акціонерних товариствах розглядають Іоргачова М.І., Ковальова О.М., Коцюрубенко Г.М. [9]. Вчені Круглова О.А. Дехтяр Н.А., Пігуль Н.Г., Кулик Є.М. досліджують особливості фінансового менеджменту акціонерних товариств [10]. Не дивлячись на пильну увагу науковців до зазначених проблем, практичним аспектам фінансового менеджменту публічних акціонерних товариств та його особливостям приділено недостатньо уваги. Актуальність цього питання посилюється у зв'язку з економічною нестабільністю та фінансовими труднощами підприємств в умовах війни в Україні.

Формулювання цілей статті. З огляду на важливість запровадження ефективного фінансового менеджменту в публічних акціонерних товариствах, слід урахувувати особливості цієї організаційно-правової форми

бізнесу. Не зважаючи на інтерес науковців до питання функціонування ПАТ, проблема ефективного фінансового менеджменту на цих підприємствах є актуальною, особливо в умовах нестачі фінансових ресурсів, спричиненої економічною турбулентністю та війною в Україні. З огляду на це метою статті є розгляд та узагальнення інструментарію фінансового менеджменту, доступного акціонерним товариствам відкритого типу – ПАТ.

Виклад основного матеріалу дослідження з повним обґрунтуванням отриманих наукових результатів. Головна економічна особливість корпоративної форми організації підприємництва полягає в тому, що вона виступає закінченою формою відокремлення власності від управління й економічно та юридично відособлена від її засновників і учасників. Це забезпечило ПАТ незаперечні переваги, які обумовили їх провідну роль в економіці, а саме:

- обмеження майнової відповідальності дозволило залучити до інвестування широкі верстви населення, забезпечуючи досить швидко за часом і значну за обсягами централізацію капіталу. Крім того, зниження ризику сприяє активізації новаторської функції підприємництва;

- відособлення функції управління від функції власності обумовило надзвичайну стійкість акціонерних товариств як господарських утворень, існуючих незалежно від засновників і учасників;

- безперешкодне (в умовах розвиненого ринку цінних паперів) переміщення пайової участі через купівлю-продаж акцій дає ще одну істотну перевагу – ліквідність, тобто можливість інвестувати кошти в грошову форму, що є надзвичайно привабливим для широкого кола потенційних інвесторів.

Акціонерні товариства мають можливість вибору способу формування капіталу, чого не можна сказати про компанії з одним власником і про організації партнерства. Акціонерні товариства, як і компанії з одним власником та підприємства у формі партнерства, можуть отримати гроші у вигляді банківського кредиту, взяти позику в інших установах і використати

одержані фінансові ресурси у своїй діяльності. Проте, на відміну від таких традиційних способів, ПАТ здійснюють дві специфічні операції: випуск акцій та облігацій.

Внутрішні джерела капіталу акціонерних товариств формуються за рахунок грошових потоків від підприємницької діяльності (чистий прибуток, що залишився після сплати податків та амортизаційні відрахування), а також від продажу частини активів.

До зовнішніх джерел поповнення активів належать кошти, залучені через емісію облігацій, позичок у кредитних установах і збільшення акціонерного капіталу за рахунок додаткової емісії.

Формування корпоративного капіталу та рух фінансових ресурсів представлено на рисунку 1.

Джерела формування

Напрями використання

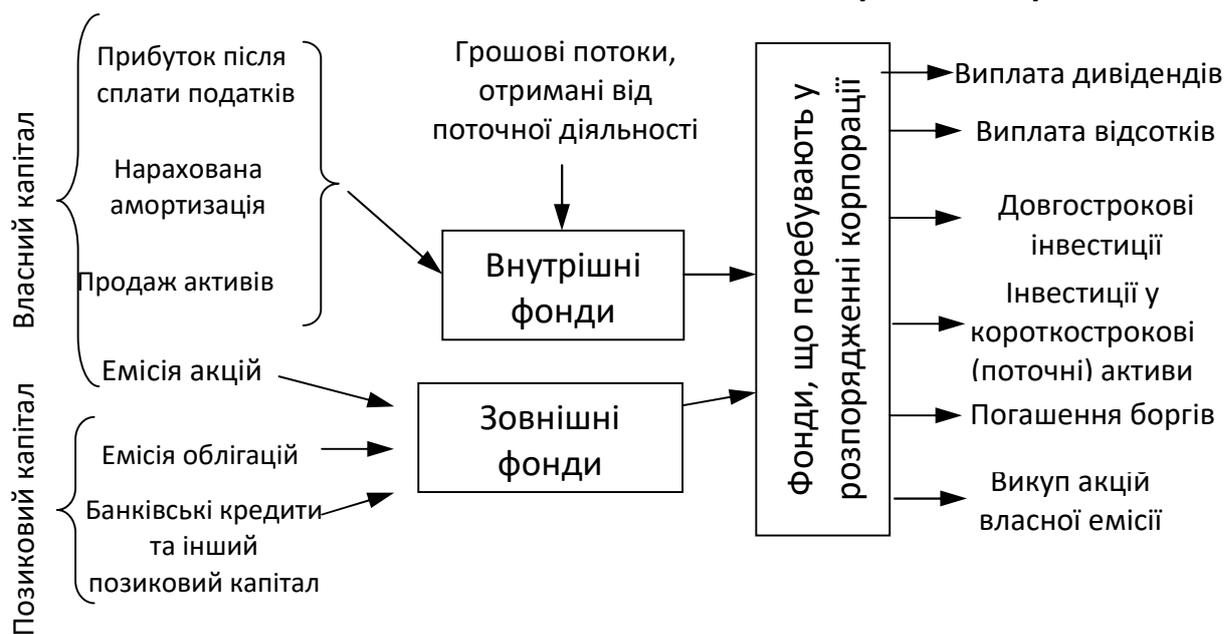

Рис. 1. Формування і використання капіталу акціонерних товариств

При формуванні капіталу з різних джерел слід урахувувати такі ключові моменти, які потребують пильної уваги фінансових менеджерів:

- вартість капіталу, що залучається;
- обов’язкові періодичні платежі з використаного капіталу;

- термін використання капіталу;
- контроль за збитками;
- обмеження управлінської свободи;
- багатостороннє забезпечення зобов'язань;
- зручність у забезпеченні грошовими коштами.

Завданням менеджменту ПАТ є оптимізація процесу формування та використання фінансових ресурсів. В умовах нормального функціонування економіки ринкового типу як формування, так і використання фінансових ресурсів не може мати екстремальних відхилень. Будь-які потрясіння, навіть якщо вони характеризуються неплановим збільшенням обсягів фінансових ресурсів, свідчать про прорахунки в діяльності менеджменту акціонерного товариства. Тому динамічне збалансування джерел і напрямів використання фінансових ресурсів, їх постійна наявність з урахуванням можливих резервів є ознакою нормальної роботи акціонерного товариства.

Варто зазначити, що фінансовий менеджмент – це вплив на фінанси акціонерного товариства для досягнення цілей і вирішення завдань, що стоять перед підприємством або окремими його структурними підрозділами. Фінансовий менеджмент являє собою систему принципів і методів розроблення та реалізації управлінських рішень, котрі пов'язані з формуванням, розподілом та використанням фінансових ресурсів акціонерного товариства та організацією обігу його грошових коштів. Головною метою фінансового менеджменту є забезпечення максимізації добробуту власників підприємства в поточному та майбутньому періоді. Ця мета конкретно полягає в забезпеченні максимізації ринкової вартості акціонерного товариства, що реалізує кінцеві фінансові інтереси його власників. Максимізація ринкової вартості підприємства далеко не завжди автоматично досягається при максимізації його прибутку. Зокрема, одержаний високий обсяг прибутку може бути повністю використаний на цілі поточного споживання, в результаті чого акціонерне товариство залишиться без головного безкоштовного джерела формування власних

фінансових ресурсів для розвитку. Крім того, високий рівень прибутку підприємства може досягатися при відповідно високому рівні фінансового ризику та загрозі банкрутства в наступному періоді, що також може обумовити зниження ринкової вартості товариства. В цьому контексті науковці пропонують систему основних задач, націлених на реалізацію головної мети фінансового менеджменту (таблиця 1).

Таблиця 1. Система основних задач, націлених на реалізацію головної мети фінансового менеджменту

Головна мета фінансового менеджменту	Основні задачі фінансового менеджменту, направлені на реалізацію його головної мети
Забезпечення максимізації добробуту власників акціонерного товариства в поточному та майбутньому періоді	<ul style="list-style-type: none"> – Забезпечення формування достатнього обсягу фінансових ресурсів у відповідності до задач розвитку підприємства в майбутньому періоді. – Забезпечення найбільш ефективного використання сформованого обсягу фінансових ресурсів у розрізі основних напрямів діяльності підприємства. – Оптимізація грошових потоків. – Забезпечення максимізації прибутку підприємства при передбачуваному рівні фінансового ризику. – Забезпечення мінімізації рівня фінансового ризику при передбачуваному рівні прибутку. – Забезпечення постійної фінансової рівноваги акціонерного товариства в процесі його розвитку.

Звертаючись до особливостей фінансового менеджменту ПАТ, виділимо основні з них, які недоступні підприємствам інших організаційно-правових форм. Вони проявляються в можливостях та наявності певного інструментарію, які представлені на рис. 2.

Особливості управління інвестиційною діяльністю ПАТ полягають у тому, що на відміну від підприємств інших організаційно-правових форм, акціонерні товариства мають можливість здійснювати емісію акцій та облігацій, як фінансових інструментів довгострокових інвестицій. Приймаючи відповідні інвестиційні рішення, менеджерам слід пам'ятати, що емісія акцій на її розміщення можуть призвести до розмивання власності старих акціонерів та відповідне їх незадоволення. Це спричинює виникнення

корпоративних конфліктів, що негативно відобразиться на результатах діяльності акціонерного товариства. Крім того, необхідно буде виплачувати дивіденди з тієї частини чистого прибутку, яка б могла капіталізуватися та позитивно впливати на ринкову вартість підприємства. Здійснюючи емісію облігацій, менеджерам потрібно планувати грошові потоки таким чином, щоб накопичити відповідну суму на момент погашення облігацій, а в тому разі, якщо умовами емісії передбачені відсоткові виплати – ще й на такі виплати, залежно від їх періодичності.

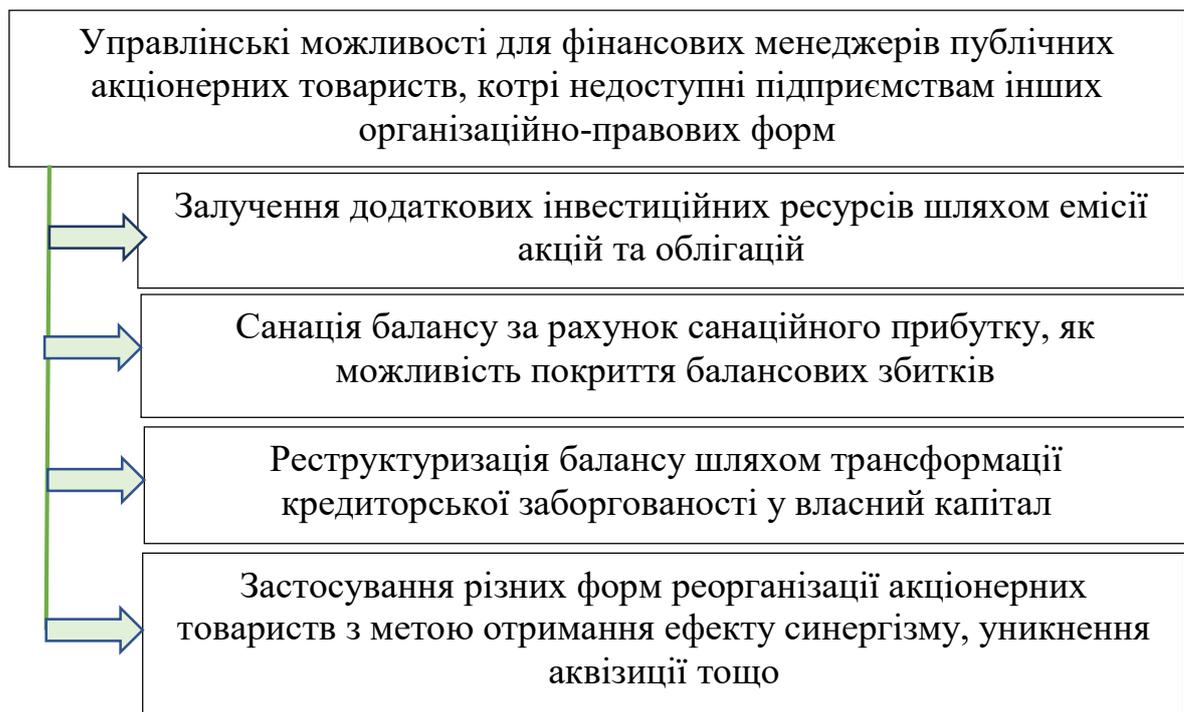

Рис. 2. Управлінські можливості для фінансових менеджерів акціонерних товариств

Щодо можливостей покриття балансових збитків шляхом санації балансу, варто зазначити, що такий інструмент можна застосувати у разі, коли на такі цілі спрямовані відкриті та приховані резерви акціонерного товариства. При цьому складовою санаційного прибутку є дизажіо (дорівнює різниці між номінальною вартістю корпоративного права та ціною його викупу емітентом і витратами, пов'язаними з процедурою викупу прав та зменшення статутного капіталу). Дизажіо можна розглядати як один з видів емісійного доходу. Якщо санація балансу здійснюється за рахунок емісійного

доходу, то в результаті такої операції змінюється лише структура власного капіталу, а загальна його сума залишається незмінною.

За умови викупу корпорацією власних акцій за ціною, що склалася на ринку, можливі такі варіанти:

- акції викуповуються за ціною, вищою від номінальної;
- викуп акцій за номіналом;
- акції викуповуються за ціною, нижчою від номінальної.

В останньому випадку ринкова ціна акцій є нижчою за номінальну вартість, інакше жоден акціонер добровільно не погодиться продати таким чином власні акції. Ціна акцій може бути нижчою за їх номінальну вартість у разі збиткової діяльності підприємства. Найважливішою умовою використання цього методу санації є те, що для акціонерного товариства викуп акцій може бути доцільним лише за курсом, нижчим за номінальну вартість. В іншому разі санаційний прибуток, який може бути спрямований на покриття балансових збитків, не виникає, а отже, зменшувати статутний капітал немає сенсу. При використанні такого методу корпорація може покрити відображені в балансі збитки, однак її платоспроможність і ліквідність дещо погіршаться, оскільки для придбання власних корпоративних прав витратимуться ліквідні засоби.

Прикладом санації балансу є інструмент трансформації кредиторської заборгованості у власний капітал. При цьому, кредитор має виявити бажання придбати акції товариства на суму його заборгованості. Така операція доцільна, якщо акціонери погодяться передати частину акцій за ціною, нижчою від номінальної або безкоштовно. Мистецтво фінансових менеджерів полягає в тому, щоб умовити власників на таку операцію. Аргументом може стати ймовірність банкрутства акціонерного товариства, якщо кредитор забажає подати заяву на боржника до господарського суду. Практика свідчить, що в процесі банкрутства, згідно чинного законодавства, в першу чергу задовольняються вимоги кредиторів, і активів боржника ледве вистачить задовольнити їх вимоги. Вимоги власників задовольняються в

останню чергу, та, як правило, ресурсів на це не вистачає. Вибір при цьому є очевидним – при передачі частини акцій кредиторів власники можуть сподіватися, що товариство в результаті санації відновить платоспроможність, працюватиме ефективно, і в результаті прибуткової діяльності зросте ринкова вартість належних їм акцій. Таким чином, втрати старих акціонерів будуть мінімальними, а згодом – компенсуються.

Фінансовим менеджерам слід також володіти інструментарієм, доступним у процесі реорганізації ПАТ. Зазначимо, що реорганізація являє собою повну або часткову заміну власників корпоративних прав підприємства, зміна організаційно-правової форми, ліквідація окремих структурних підрозділів чи створення на базі одного підприємства кількох, наслідком чого є передача або прийняття його майна, коштів, прав та обов'язків правонаступником [13]. Причинами реорганізації можуть бути: розширення діяльності акціонерного товариства, згортання діяльності, необхідність фінансової санації або зміни повноти відповідальності власників за зобов'язаннями товариства, диверсифікація діяльності, податкові мотиви (коли прибуткове товариство приєднує до себе збиткове, фінансова звітність консолідується і, відповідно, на суму збитків зменшується сума прибутку, що підлягає оподаткуванню), необхідність збільшення власного капіталу (з метою потреби в капіталі, підвищення рівня кредитоспроможності та зміцнення конкурентних позицій на відповідному товарному ринку).

Фінансовим менеджерам варто звернути увагу на те, що основним мотивом реорганізації шляхом злиття має стати ефект синергізму, коли вартість підприємства після реорганізації перевищує сумарну вартість окремих підприємств до реорганізації. Ефект синергізму виникає завдяки дії таких чинників як економія на витратах, котра проявляється при збільшенні масштабів виробництва, зміцнення конкурентних позицій на ринку, економія фінансових ресурсів тощо.

Одна з найскладніших фінансових проблем, яка виникає під час злиття чи приєднання, – визначення пропорцій обміну корпоративних прав у статутному капіталі підприємств, що реорганізуються, на акції в статутному капіталі підприємства- правонаступника [14]. За базу береться, як правило, вартість підприємств, яка розраховується так:

- за величиною чистих активів підприємств (балансова вартість – зобов'язання). Недолік полягає в тому, що балансова вартість відрізняється від ринкової;

- за ринковим курсом корпоративних прав (якщо вони мають обіг на організованому фондовому ринку). Проблема використання цього показника полягає в тому, що курс акцій може суттєво коливатись;

- на основі дохідного підходу (дисконтування майбутніх грошових потоків і розрахунок вартості капіталізованого доходу). Складність полягає у прогнозуванні майбутніх доходів та визначенні ставки дисконтування.

Висновки з даного дослідження і перспективи подальших розвідок у даному напрямі. Розглянуто управлінські можливості для фінансових менеджерів публічних акціонерних товариств, котрі недоступні підприємствам інших організаційно-правових форм. Це, зокрема, залучення додаткових інвестиційних ресурсів шляхом емісії акцій та облігацій, санація (реструктуризація) балансу за рахунок санаційного прибутку, як можливість покриття балансових збитків, та шляхом трансформації кредиторської заборгованості у власний капітал, застосування різних форм реорганізації публічних акціонерних товариств з метою отримання ефекту синергізму, уникнення аквізиції тощо. При цьому, варто пам'ятати про проблеми, котрі мають місце в корпоративному управлінні. Це, зокрема, жорстке регулювання та певні обмеження в діяльності ПАТ, надмірний податковий тягар, що виникає у зв'язку з подвійним оподаткуванням – спочатку прибутків корпорації, а потім дивідендів, що виплачуються акціонерам, вимоги відкритості у вигляді обов'язкової публікації щорічних звітів про

фінансове становище (це робить ПАТ вразливим для конкурентів та орієнтує керівників на досягнення короткострокових цілей), часті корпоративні конфлікти між власниками та топ-менеджментом. Цікавими та перспективними, на наш погляд, є можливості створення в українській моделі корпоративного управління кейрецу – злиття фінансового акціонерного капіталу з промисловим, що характерно для японської моделі. В подальшому передбачається розглянути таку модель для українських корпорацій, а також проаналізувати напрями вдосконалення принципів та етики корпоративного управління в ПАТ.

Література

1. Ходжодж, Алі Аль, Сафван, Аль Салайме (2024). Корпоративне управління та якість прибутку на промислових підприємствах. *Економічний вісник Дніпровської політехніки*. № 3 (87). С. 9-27.
2. Школьник, І. О., Лібов, Е. В. (2025). Транспарентність фінансової діяльності підприємств: методика оцінювання. *Бізнес Інформ*. № 1. С. 285-292.
3. Бершадський, А. О., Юрчишена, Л. В. (2017). Акціонерні товариства: тенденції, проблеми функціонування та дивідендна політика. *Східна Європа: економіка, бізнес та управління*. Випуск 3 (08). С. 95-102.
4. Шило, Л. А., Топоркова, О. А. (2022). Фінансовий аналіз діяльності акціонерних товариств. *Інфраструктура ринку*. № 64. С. 82–88.
5. Бугров, О., Бугрова, О., Лук'янчук, І. (2021). Синергетична модель розвитку у контексті фінансових аспектів корпоративного управління. *Економіка та держава*. № 5. С. 108–118.
6. Царук, В. (2020). Необхідність формування аналітичної системи корпоративного управління. *Інститут бухгалтерського обліку, контроль та аналіз в умовах глобалізації*. Вип. 1. С. 79–88.
7. Шкільняк, М. (2018). Менеджмент у системі корпоративного управління. *Вісник економіки*. № 2. С. 7–20.

8. Юрій, Е.О., Ковальчук, Н.О. (2017). Корпоративні фінанси: навчальний посібник. Чернівецький національний університет ім. Ю.Федьковича. м. Чернівці. 438 с.

9. Іоргачова, М. І., Ковальова, О. М., Коцюрубенко, Г. М. (2020). Вартісно-орієнтоване управління в системі корпоративного управління компанією. *Економіка та держава*. № 5. С. 111–115. URL: <http://www.economy.in.ua/?op=1&z=4620&i=19> (дата звернення до ресурсу – 14.07.2025).

10. Дехтяр, Н.А., Пігуль, Н.Г., Кулик, Є.М. (2022). Особливості фінансового менеджменту акціонерних товариств. *Вісник СумДУ. Серія «Економіка»*. № 4. С. 72-82.

11. Блакита, Г. В., Ситник, Г. В., Височин, І. В. та ін. (2023). Корпоративні фінанси в умовах глобальних викликів: монографія. Київ : КНТЕУ. 288 с. URL: <https://knute.edu.ua/file/MjkwMjQ=/a8c2dc27581153a8734a16d826f0.pdf> (дата звернення до ресурсу – 15.07.2025).

12. Блакита, Г., Ситник, Г. (2019). Корпоративні фінанси: детермінанти успішного управління. *Вісник Київського національного торговельно-економічного університету*. №126(4). С.16–30. URL: <https://journals.knute.edu.ua/scientia-fructuosa/article/view/634> (дата звернення до ресурсу – 15.07.2025).

13. Терещенко, О.О. (2003). Фінансова діяльність суб'єктів господарювання: Навч. посібник. К. 554 с.

14. Онищенко, В.О., Бережна, А.Ю., Птащенко, Л.О., Чичкало-Кондрацька, І.Б. (2016). Фінанси (державні, корпоративні, міжнародні): Підручник. Київ. 565 с.

References

1. Hodjoj, Ali Al and Safwan Al Salaime (2024), “Corporate governance and profit quality in industrial enterprises”, *Economic Bulletin of Dnipro Polytechnic*, vol. 3 (87), pp. 9-27.
2. Shkolnyk, I. O. and Libov, E. V. (2025), “Transparency of financial activity of enterprises: assessment methodology”, *Business Inform*, vol. 1, pp. 285-292.
3. Bershadskyi, A. O. and Yurchyshena, L. V. (2017), “Joint Stock Companies: Trends, Problems of Functioning and Dividend Policy”, *Eastern Europe: economy, business and management*, vol. 3 (08), pp. 95-102.
4. Shilo, L. A. and Toporkova, O. A. (2022), “Financial analysis of joint stock companies”, *Market infrastructure*, vol. 64, pp. 82-88.
5. Bugrov, O., Bugrova, O. and Lukianchuk, I. (2021), “Synergistic model of development in the context of financial aspects of corporate governance”, *Economy and State*, vol. 5, pp. 108-118.
6. Tsaruk, V. (2020), “The need to form an analytical system of corporate governance”, *Institute of accounting, control and analysis in the context of globalization*, vol. 1, pp. 79-88.
7. Shkilnyak, M. (2018), “Management in the system of corporate governance”, *Bulletin of Economics*, vol. 2, pp. 7-20.
8. Yuriy, E.O. and Kovalchuk, N.O. (2017), *Korporatyvni finansy [Corporate finance]*, Chernivtsi, Ukraine.
9. Iorgachova, M., Kovalova, O. and Kotsiurubenko, G. (2020), “Value-based management in the system of company's corporate governance”, *Ekonomika ta derzhava*, [Online], vol. 5, available at: <http://www.economy.in.ua/?op=1&z=4620&i=19> (Accessed on July 14, 2025).
10. Dekhtyar, N.A., Pigul, N.G. and Kulyk, E.M. (2022), “Features of financial management of joint stock companies”, *Bulletin of Sumy State University. Series “Economics”*, vol. 4, pp. 72-82.

11. Blakita, G. V., Sytnyk, G. V. and Vysocin, I. V. (2023), *Korporatyvni finansy v umovakh hlobalnykh vyklykiv* [Corporate finance in the context of global challenges], Kyiv, Ukraine.

12. Blakita, G. and Sytnyk, G. (2019), “Corporate finance: determinants of successful management”, *Bulletin of the Kyiv National University of Trade and Economics*, [Online], vol.126(4), available at: <https://journals.knute.edu.ua/scientia-fructuosa/article/view/634> (Accessed on July 15, 2025).

13. Tereshchenko, O.O. (2003), *Finansova diialnist subiektiv hospodariuvannia* [Financial activity of business entities], Kyiv, Ukraine.

14. Onishchenko, V.O., Berezhna, A.Y., Ptashchenko, L.O. and Chychkalo-Kondratska, I.B. (2016), *Finansy (derzhavni, korporatyvni, mizhnarodni)* [Finance (public, corporate, international)], Kyiv, Ukraine.

Стаття надійшла до редакції 27.07.2025 р.